

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36011634	Politécnico de Vigo	Vigo	2023/2024

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
FME	Fabricación mecánica	CMFME01	Mecanizado	Ciclos formativos de grao medio	Réxime de adultos

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0007	Interpretación gráfica	2023/2024	5	133	159

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	SUSANA MÍGUEZ PAZOS
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

Estas persoas exercen a súa actividade nas industrias transformadoras de metais relacionadas cos subsectores de construción de maquinaria e equipamento mecánico, de material e equipamento eléctrico, electrónico e óptico, e de material de transporte encadrado no sector industrial.

As ocupacións e os postos de traballo mais salentables son os que seguen:

- Operario/a de máquina ferramenta.
- Pulidor/a de metais e afiador/a de ferramentas.
- Operador/a de máquinas de traballar metais.
- Axustador/a de máquinas ferramenta.
- Torneiro/a, fresador/a e mandrilador/a.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Introducción ao debuxo técnico	Exposición dos distintos tipos de debuxos técnicos, Sistemas de Representación e Normalización do debuxo Industrial Mecánico.	4	5
2	Croquización e obtención de vistas	Obter os coñecementos básicos para realizar a representación de obxectos mediante vistas normaliza e a manalzada	25	20
3	Cortes, seccións e outros convenios de representación	Obter os coñecementos necesarios para facer unha representación completa de calquera peza con todas as súas xeometrías, empregando todo os convenios necesarios para facilitar o entendementos da mesma.	30	20
4	Acotación	Representar no debuxo técnico todos os valores dimensionais necesarios para a representación dun obxecto, cumprindo todas a normas que regulan a acotación.	25	20
5	Representación de tolerancias dimensionais, xeométricas e superficiais, Representación de roscas e elementos normalizados.	Representar no debuxo técnico todos os valores das tolerancias dimensionais, xeométricas e superficiais necesarias para a fabricación dun obxecto, cumprindo todas a especificación necesarias para o desenvolvemento das súas funcións. Exponse a normativa existente para poder debuxar elementos roscados nos planos, parafusos, torcas; e, asimesmo coñecer a súa designación para poder facer listaxes de despece.	25	5
6	Planos de conxuntos e despezamentos	Debuxar conxuntos de pezas e os seus correspondentes despezamentos nos que se representarán todas a características das peza (materias, normas, cantidade) e as relacións entre elas, así como as pezas normaliza que compoñen o conxunto.	30	20
7	Debuxo CAD	Aplicación de todos os coñecementos adquiridos de debuxo en ferramentas asistidas por ordenador.	18	8
8	Esquemas pneumáticos	Interpretar sistemas de automatización de máquinas e equipamentos, e identificar os elementos representados en planos de instalacións pneumáticas, hidráulicas, eléctricas, programables e non programables.	2	2

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Introducción ao debuxo técnico	4

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a forma e as dimensións dos produtos para construír, interpretando a simboloxía representada nos planos de fabricación.	SI
RA3 - Realiza esbozos de útiles e ferramentas para a execución dos procesos, e define as solucións construtivas en cada caso.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Recoñécéronse os sistemas de representación gráfica.
CA1.2 Descríbense os formatos de planos empregados en fabricación mecánica e explicáronse as súas partes: marxes, cadros de rotulaxe, e sinais de centrxaxe e de orientación.
CA1.3 Interpretouse o significado das liñas representadas no plano (arestas, eixes, auxiliares, etc.) e a relación entre elas (espazamento, orde de prioridade, etc.).
CA1.4 Descríbense as escalas gráficas e as escalas normalizadas empregadas en fabricación mecánica.
CA1.5 Interpretouse a forma do obxecto representado nas vistas ou nos sistemas de representación gráfica.
CA1.6 Identifícanse as seccións e os cortes representados nos planos.
CA1.7 Interpretáronse as dimensións do obxecto representado e identifícanse os sistemas de cotas.
CA1.8 Interpretáronse as vistas, as seccións e os detalles dos planos, e determinouse a información contida nestes.
CA1.9 Caracterizáronse as formas normalizadas do obxecto representado: roscas, soldaduras, entalladuras, etc.
CA1.10 Identifícanse os termos en idiomas estranxeiros dos elementos normalizados.
CA1.11 Interpretáronse os planos de conxunto e os despezos empregados na industria, así como a designación dos elementos normalizados na listaxe de pezas.
CA3.1 Selecionouse o sistema de representación gráfica máis acaído para representar a solución construtiva.

4.1.e) Contidos

Contidos
Interpretación de planos de fabricación.
Técnicas de esbozamento a man alzada.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Croquización e obtención de vistas	25

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a forma e as dimensións dos produtos para construír, interpretando a simboloxía representada nos planos de fabricación.	NO
RA3 - Realiza esbozos de útiles e ferramentas para a execución dos procesos, e define as solucións construtivas en cada caso.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Recoñécéronse os sistemas de representación gráfica.
CA1.2 Descríbóronse os formatos de planos empregados en fabricación mecánica e explicáronse as súas partes: marxes, cadros de rotulaxe, e sinais de centrxaxe e de orientación.
CA1.3 Interpretouse o significado das liñas representadas no plano (arestas, eixes, auxiliares, etc.) e a relación entre elas (espazamento, orde de prioridade, etc.).
CA1.5 Interpretouse a forma do obxecto representado nas vistas ou nos sistemas de representación gráfica.
CA3.2 Preparáronse os instrumentos de representación e os soportes necesarios para a realización dos esbozos, tanto de forma manual como empregando ferramentas de CAD.
CA3.3 Realizouse manualmente o esbozo da solución construtiva dos útiles e das ferramentas, segundo as normas de representación gráfica.

4.2.e) Contidos

Contidos
Vistas.
Técnicas de esbozamento a man alzada.
Esbozamento a man alzada de solucións construtivas de ferramentas e útiles para procesos de fabricación.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Cortes, seccións e outros convenios de representación	30

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a forma e as dimensións dos produtos para construír, interpretando a simboloxía representada nos planos de fabricación.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.6 Identifícanse as seccións e os cortes representados nos planos.
CA1.8 Interpretáronse as vistas, as seccións e os detalles dos planos, e determinouse a información contida nestes.

4.3.e) Contidos

Contidos
Cortes e seccións.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Acotación	25

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a forma e as dimensións dos produtos para construír, interpretando a simboloxía representada nos planos de fabricación.	NO
RA3 - Realiza esbozos de útiles e ferramentas para a execución dos procesos, e define as solucións construtivas en cada caso.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.7 Interpretáronse as dimensións do obxecto representado e identificáronse os sistemas de cotas.
CA3.5 Representouse no esbozo a forma, as dimensións (cotas e tolerancias dimensionais, xeométricas e superficiais), os tratamentos, os elementos normalizados e os materiais.

4.4.e) Contidos

Contidos
Cotas.
Interpretación dos símbolos utilizados en planos de fabricación.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Representación de tolerancias dimensionais, xeométricas e superficiais, Representación de roscas e elementos normalizados.	25

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a forma e as dimensións dos produtos para construír, interpretando a simboloxía representada nos planos de fabricación.	NO
RA2 - Identifica os compoñentes dos produtos representados nos planos, determina as tolerancias de forma e dimensións, e outras características de cada elemento que integra o produto, e analiza e interpreta a información técnica contida nos planos de fabricación	NO
RA3 - Realiza esbozos de útiles e ferramentas para a execución dos procesos, e define as solucións construtivas en cada caso.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.9 Caracterizáronse as formas normalizadas do obxecto representado: roscas, soldaduras, entalladuras, etc.
CA2.1 Identificáronse os elementos normalizados que formen parte do conxunto.
CA2.2 Descríbense os tipos de axustes en relación coas tolerancias dimensionais.
CA2.3 Interpretáronse as tolerancias dimensionais, xeométricas e superficiais de fabricación dos obxectos representados.
CA2.5 Identificáronse os tratamentos térmicos e superficiais do obxecto representado.
CA3.5 Representouse no esbozo a forma, as dimensións (cotas e tolerancias dimensionais, xeométricas e superficiais), os tratamentos, os elementos normalizados e os materiais.

4.5.e) Contidos

Contidos
Representación de formas normalizadas: chavetas, roscas, guías, soldaduras, etc.
Representación de tolerancias dimensionais, xeométricas e superficiais.
Representación de tratamentos térmicos, termoquímicos e electroquímicos.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Planos de conxuntos e despezaementos	30

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a forma e as dimensións dos produtos para construír, interpretando a simboloxía representada nos planos de fabricación.	NO
RA2 - Identifica os compoñentes dos produtos representados nos planos, determina as tolerancias de forma e dimensións, e outras características de cada elemento que integra o produto, e analiza e interpreta a información técnica contida nos planos de fabricación.	NO
RA3 - Realiza esbozos de útiles e ferramentas para a execución dos procesos, e define as solucións construtivas en cada caso.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Recoñécéronse os sistemas de representación gráfica.
CA1.2 Descríbense os formatos de planos empregados en fabricación mecánica e explicáronse as súas partes: marxes, cadros de rotulaxe, e sinais de centraxe e de orientación.
CA1.3 Interpretouse o significado das liñas representadas no plano (arestas, eixes, auxiliares, etc.) e a relación entre elas (espazamento, orde de prioridade, etc.).
CA1.4 Descríbense as escalas gráficas e as escalas normalizadas empregadas en fabricación mecánica.
CA1.5 Interpretouse a forma do obxecto representado nas vistas ou nos sistemas de representación gráfica.
CA1.11 Interpretáronse os planos de conxunto e os despezaementos empregados na industria, así como a designación dos elementos normalizados na listaxe de pezas.
CA2.4 Identificáronse os materiais do obxecto representado.
CA2.6 Determináronse os elementos de unión.
CA2.7 Valorouse a influencia dos datos determinados na calidade do produto final.
CA3.6 Realizouse un esbozo completo de xeito que permita o desenvolvemento e a construción dos útiles.
CA3.7 Propuxéronse melloras dos útiles e das ferramentas dispoñibles.

4.6.e) Contidos

Contidos
Interpretación de planos de fabricación.
Normas de debuxo industrial.
Planos de conxunto e despezaemento.
Interpretación de planos de fabricación en idiomas estranxeiros.
Representación de elementos de unión.
Representación de materiais.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Debuxo CAD	18

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a forma e as dimensións dos produtos para construír, interpretando a simboloxía representada nos planos de fabricación.	NO
RA3 - Realiza esbozos de útiles e ferramentas para a execución dos procesos, e define as solucións construtivas en cada caso.	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Recoñécéronse os sistemas de representación gráfica.
CA1.2 Descríbense os formatos de planos empregados en fabricación mecánica e explicáronse as súas partes: marxes, cadros de rotulaxe, e sinais de centraxe e de orientación.
CA1.4 Descríbense as escalas gráficas e as escalas normalizadas empregadas en fabricación mecánica.
CA1.5 Interpretouse a forma do obxecto representado nas vistas ou nos sistemas de representación gráfica.
CA1.9 Caracterizáronse as formas normalizadas do obxecto representado: roscas, soldaduras, entalladuras, etc.
CA1.11 Interpretáronse os planos de conxunto e os despezos empregados na industria, así como a designación dos elementos normalizados na listaxe de pezas.
CA3.2 Preparáronse os instrumentos de representación e os soportes necesarios para a realización dos esbozos, tanto de forma manual como empregando ferramentas de CAD.
CA3.4 Realizáronse representacións gráficas da solución construtiva dos útiles e das ferramentas segundo as normas de representación gráfica, utilizando programas CAD.

4.7.e) Contidos

Contidos
Manexo de programas CAD.
Esbozamento con programas de CAD de solucións construtivas de ferramentas e útiles para procesos de fabricación.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	Esquemas pneumáticos	2

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Interpreta esquemas de automatización de máquinas e equipamentos, e identifica os elementos representados en planos de instalacións pneumáticas, hidráulicas, eléctricas, programables e non programables.	SI

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Interpretouse a simboloxía utilizada para representar elementos electrónicos, eléctricos, hidráulicos e pneumáticos.
CA4.2 Relacionáronse os compoñentes utilizados en automatización cos símbolos do esquema da instalación.
CA4.3 Identificáronse as referencias comerciais dos compoñentes da instalación e localizáronse os compoñentes nos catálogos de provedores ou en programas informáticos especializados.
CA4.4 Identificáronse os valores de funcionamento da instalación e as súas tolerancias.
CA4.5 Identificáronse as conexións e as etiquetas de conexión da instalación.
CA4.6 Identificáronse os mandos de regulación do sistema.

4.8.e) Contidos

Contidos
Identificación de compoñentes en esquemas pneumáticos, hidráulicos, eléctricos e programables.
Simboloxía de elementos pneumáticos, hidráulicos, eléctricos, electrónicos e programables.
Simboloxía de conexións entre compoñentes.
Etiquetas de conexións.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

- Mínimos esixibles:

Os contidos mínimos esixibles serán os que permitan acadar os obxectivos mínimos esixibles xa establecidos nas unidades didácticas.

Para cuantificar a información que precisamos ao longo de todo o proceso ensino-aprendizaxe para realizar a avaliación do alumnado, os medios que serán empregados serán:

- Probas escritas: O obxectivo destas probas é que o alumnado amose o grao no que acadou os obxectivos propostos.
- Traballos prácticos: O alumnado terá que entregar ao longo do curso unha selección de traballos prácticos propostos para comprobar en que nivel é capaz de desenvolver por si mesmo os contidos traballados na aula.

- Criterios de cualificación:

O curso estará distribuído en tres períodos avaliativos, ao final de cada un deles emitírase unha cualificación, según o descrito a continuación:

- Farse, como mínimo, unha proba escrita de carácter teórico-práctico por avaliación que terán un valor do 50% da cualificación.
- O 50% restante será a media dos traballos obrigatorios que deberá ir entregando o alumnado en cada avaliación en prazo e forma.
- Cada unha das partes anteriores (proba escrita e traballos) deben estar superados cun valor mínimo de 5 sobre 10, para aplicar a ponderación sinalada nos apartados anteriores.
  - Para superalo módulo, o alumnado debe ter aprobadas tódalas avaliacións. Para determinar a cualificación final do módulo realízase a media aritmética das avaliacións. A puntuación mínima para superar o módulo é de 5 puntos.
  - Se na realización dunha actividade ven sexa traballo, tarefa ou proba escrita, detéctase un plaxio total o parcial ou se detecta o alumno/a copiando, cualificaráselle esa actividade cun cero.
  - Se o alumno/a que por causa non xustificada convenientemente, non asista a unha proba escrita, cualificaráselle cun cero.
  - Se o alumno/a que por causa xustificada, non asista a unha proba escrita, deberá presentarse directamente a seguinte proba escrita.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Para recuperar as avaliacións non superadas, tendo en conta que a adquisición dos obxectivos propostos realízase de forma gradual e progresiva, non se realizan probas adicionais de recuperación dunha avaliación parcial.

A recuperación dunha avaliación queda automaticamente superada ao superar a seguinte. As prácticas non presentadas ou non superadas, deberán ser presentadas no tempo e prazo estimado pola docente.

Se ao remate da terceira avaliación o alumnado non acadou unha cualificación positiva deseñárase un proceso de recuperación individualizado no que deberá superar unha proba escrita de ser o caso, presentación dos traballos prácticos non superados de ser o caso ou ambas dúas cunha ponderación de 50% e 50% respectivamente.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

O alumno/a que superou o 10% de faltas de asistencia e, por tanto, avaliouse cun PD, terá que solicitarlle ó profesor, por escrito, o procedemento extraordinario de avaliación para os alumnos/as con PD. Esta solicitude poderá realizala no momento de comunicarlle a PD ou, como máximo, cando reste 1 mes para rematar o curso. Nese momento, o profesor informarlle das tarefas ou traballos correspondentes ás unidades didácticas que terá que realizar, segundo sexa o caso.

Para poder realizar ás probas escritas será necesario que ó alumno/a lle entregue ó profesor as tarefas e traballos citados no apartado anterior en tempo e forma requeridos. No caso de que o profesor non tivese especificada a data de entrega das tarefas ou traballos estes deberán ser entregados a lo menos 7 días antes das datas fixadas para realizar a avaliación extraordinaria de xuño. No caso de que non se presenten estes traballos nas datas fixadas, xa non se continuaría co proceso de avaliación e cualificaríase o módulo cun 1.

Se o alumno/a superase o punto anterior accederá a realización unha proba escrita que abarcará os contidos traballados no módulo ao longo do curso.

As probas escritas serán individualizados, e similares en contido a totalidade das realizadas nas avaliacións ao longo do curso.

Terase en conta o alumnado que, ante a PD, segue asistindo as clases e os que non, así como o alumnado que ten PD por enfermidade.

Para superar o módulo, este alumnado deberá acadar como mínimo 5 puntos.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O seguimento da programación realizarase a través desta aplicación, no apartado de "Seguimento de programación". Indicando cronolóxicamente o desenvolvemento das unidades didácticas e das súas actividades.

Trimestralmente analizarase o desenvolvemento da programación en relación aos resultados obtidos dos alumnos. Deixando reflexadas as modificacións, variacións ou melloras levadas a cabo na práctica docente, co fin de ser actualizadas unha vez rematado o curso, e servirán de mellora nos vindeiros cursos académicos.

A programación será susceptible de posibles modificacións ou mellora sempre que as circunstancias o requiran.

Outras ferramentas que avaliarán a práctica docente, poden ser:

- * Suxestións do día a día xurdidas na aula.
- * Reunións do departamento.
- * Suxestións expostas nas reunións das avaliacións.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

A avaliación inicial farase en base a unha proba individual o primeiro día de clase, con contidos básicos de conceptos sobre Debuxo Técnico, e a súa posterior posta en común de tal modo que o profesor tome o pulso ao curso en relación aos contidos previos que os alumnos deberían coñecer.

Esta proba non se terá en conta para a avaliación do alumnado, será unha forma de saber o nivel de coñecementos previos sobre a materia, e servirá de información ao profesor de cara á necesidade de supoñer coñecementos xa adquiridos ou non.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Naqueles casos en que o alumnado non chegue a acadar os obxectivos mínimos establecidos en cada avaliación, estableceranse medidas de reforzo para que poida acadar os mínimos previstos desta programación, os cales consistirán:

- Na realización de traballos de menor dificultade que poidan ser efectuados de maneira autónoma empregando materiais de apoio.
- Supervisión e colaboración por parte do profesor, para a realización de actividades programadas nas que puidesen atopar especial dificultade, con explicacións máis individualizadas.
- Concederlle máis tempo para a realización de determinadas actividades e nalgún caso a concesión dunha cualificación sen ter terminadas todas as actividades ou traballos considerados nun principio obrigatorios.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

De xeito transversal, ao non ser contidos explícitos do módulo, traballaranse cuestións cun importante componente actitudinal e de valores que favorezan o desenvolvemento integral do alumnado. Entre eles destacan:

- > Prevención e resolución pacífica de conflitos.
- > A igualdade de xénero.
- > A inclusión das persoas con discapacidade.
- > A prevención de riscos laborais tomando as medidas precisas para evitar accidentes.
- > O desenvolvemento sostible e medio ambiente.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Como complemento ao desenvolvemento da programación, ao comezo de cada trimestre nas reunións de departamento deseñaranse as actividades dese trimestre, tendo en conta a oferta do contorno.